Chránená dielňa a chránené pracovisko: rozdiely a podmienky

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 19. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Pred investíciou do chráneného pracoviska overte osobnú zákonnú skupinu, priestor a prispôsobenie práce. Postavenie pracoviska a schválenie finančného príspevku sú dva samostatné kroky.

Čo odlišuje chránenú dielňu od pracoviska

Chránená dielňa má viac než jedno pracovné miesto pre občanov so zdravotným postihnutím so sťaženým prístupom na trh práce. Pracovné podmienky, čas a nároky na výkon sa prispôsobujú ich zdravotnému stavu. Zákon vyžaduje, aby najmenej 50 % zamestnancov v pracovnom pomere tvorili osoby z tejto zákonnej skupiny. [1]

Chránené pracovisko môže byť jednotlivým prispôsobeným miestom u zamestnávateľa alebo miestom samostatnej zárobkovej činnosti oprávnenej osoby. Pri SZČO môže byť aj v domácnosti. Nestačí však bežnú kanceláriu označiť za chránené pracovisko bez príslušného postupu. [1]

Kto má sťažený prístup na trh práce

§ 55 rozlišuje osobitnú skupinu, ktorá nie je totožná s každým držiteľom preukazu ŤZP. Pri poklese schopnosti pracovať nad 70 % upravuje jednu situáciu; pri poklese najviac o 70 % sa skúma aj predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov bez zamestnania, dohody a samostatnej zárobkovej činnosti, s výnimkou uvedenou v zákone. [1]

Existujú aj pravidlá pri zmene percenta počas pokračujúcej práce či podnikania. Úradu preto povedzte skutočné dátumy a všetky pracovné vzťahy. Veta „mám invaliditu 60 %, určite spĺňam podmienky“ bez preskúmania ďalších údajov nestačí.

Priestor a jeho zákonné používanie

Podmienky sa netýkajú iba zdravotného postihnutia. § 55 vyžaduje právny vzťah k priestoru a príslušný postup voči orgánu verejného zdravotníctva: podľa situácie rozhodnutie o uvedení do prevádzky alebo oznámenie, ak sa rozhodnutie nevydáva. Žiadateľ zároveň nemôže byť integračným podnikom v zmysle tejto podmienky zákona. [1]

Pred nájmom a úpravami si overte, aký režim platí pre zamýšľanú činnosť. Domáce pracovisko nie je automatickou výnimkou zo všetkých povinností. Zistite, čo bude treba doložiť o priestore, bezpečnosti, činnosti a skutočnom prispôsobení pracovných úloh.

Žiadosť a preverenie pracoviska

O postavenie sa žiada úrad práce, v ktorého obvode vzniká príslušné pracovné miesto. Zákon uvádza opis činnosti, umiestnenia a pracovných podmienok, doklad o nájme alebo príslušný súhlas pri správe priestorov a dokument verejného zdravotníctva. Úrad pred rozhodnutím preveruje prispôsobenie podmienok aj na mieste. [1]

Na stránke ÚPSVaR vyhľadajte aktuálnu žiadosť a pokyny pre svoj typ žiadateľa. Pri elektronickom postupe overte formulár, prílohy a riadne odoslanie. Zoznam zákonných podmienok porovnajte s konkrétnou situáciou; nespoliehajte sa na starý vzor iného podnikateľa. [2]

Modelový príklad domáceho pracoviska

Modelová situácia: človek s invaliditou chce vykonávať vhodnú samostatnú činnosť doma. Pred investíciou preverí svoju zákonnú skupinu, podmienky predchádzajúcej práce, právny vzťah k priestoru a jeho použiteľnosť. Následne pripraví opis práce a konkrétneho prispôsobenia.

Až podľa výsledku konzultácie plánuje jednotlivé žiadosti a výdavky. Príklad nezaručuje priznanie postavenia ani finančného príspevku. Ukazuje poradie otázok, ktoré znižuje riziko investície do miesta, ktoré nebude spĺňať požadované podmienky.

Postavenie pracoviska a peniaze riešte osobitne

Priznanie postavenia chránenej dielne alebo pracoviska nie je automatické schválenie všetkých požadovaných nákladov. Príspevky podľa ďalších ustanovení zákona majú vlastné žiadosti, dohody, limity a povinnosti. Pred výdavkom sa pýtajte, ktorý konkrétny nástroj podpory riešite a kedy musí byť podaný. [1]

Uchovajte rozhodnutie, opis pracoviska a komunikáciu s úradom. Oznamujte významné zmeny podľa jeho podmienok a príslušných dohôd. Pri zmene práce, priestoru alebo zdravotného postavenia si overte ďalší postup; označenie „chránené“ nie je trvalou zárukou podpory bez ohľadu na neskoršie okolnosti.

Tri podklady, ktoré si pripravíte pred prenájmom

Redakčný pracovný prehľad: rozdeľte prípravu na osobu, priestor a činnosť. Každý z týchto okruhov zodpovedá inej otázke úradu. Rozhodnutie o invalidite nevysvetľuje vhodnosť miestnosti a nájomná zmluva zase nepreukazuje splnenie osobných podmienok.

Okruh	Čo si poznačiť	Kde môže vzniknúť problém
Osoba	Percento, dátumy práce, dohôd a podnikania.	Pri skupine najviac 70 % môže byť dôležitá aj krátka dohoda v sledovaných mesiacoch.
Priestor	Adresa, právny vzťah a režim verejného zdravotníctva.	Domáca izba nie je sama osebe schváleným pracoviskom.

Okruh	Čo si poznačiť	Kde môže vzniknúť problém
Činnosť	Úlohy, čas a konkrétne úpravy vybavenia.	Názov profesie bez opisu prispôsobenia potrebu nevysvetlí.

Osobitnú skupinu pri najviac 70 % a šesť predchádzajúcich kalendárnych mesiacov upravuje § 55 zákona o službách zamestnanosti. Nevytvárajte si vlastné pravidlo, že každá práca automaticky znemožňuje ďalší postup: zákon obsahuje presný režim a výnimku odkazujúcu na § 6 ods. 2. Dátumy preto predložte úradu celé, aj keď sa vám niektorá dohoda javí nepodstatná.

Ilustračná situácia: záujemca o administratívnu činnosť doma najskôr opíše, ako sa pri práci využije miestnosť a ktoré úkony potrebuje upraviť. Až po preverení podmienok rieši objednávku nábytku. Tento postup môže odhaliť problém skôr, než zaplatí výdavok, ktorý nebude súčasťou dohodnutej podpory. Neznamená, že úrad musí zamýšľané pracovisko alebo náklad schváliť.

Podstatný je skutočný obsah prispôsobenia práce, nie iba označenie priestoru na vašej webovej stránke.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti — znenie účinné od 1. 8. 2026

Podmienky postavenia chránenej dielne a pracoviska.

[2] ÚPSVaR: Chránená dielňa a chránené pracovisko — § 55

Verejný úradný postup a podklady.

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.